

Què sabem d'allò que sentim?

Presentació

Aquesta activitat va dirigida a alumnes de primària de cicle superior. Es compon de dues parts, amb una tercera opcional. En la primera, es pretén posar en valor la diversitat lingüística de la comunitat i relacionar les aportacions de l'alumnat amb rumors vigents entre les persones participants. En la segona, es posen en contrast els rumors amb informació aportada per l'alumnat en la primera part. En la tercera, es fomenta una exploració en la comunitat relacionada amb les qüestions tractades en les parts anteriors.

Objectius

- Promoure el diàleg intercultural.
- Posar en valor de la diversitat lingüística de la comunitat.
- Desmentir estereotips associats a determinades llengües i cultures.
- Fomentar el plurilingüisme.

Temporització

Està previst que cada part duri entre 30 i 60 minuts.

Descripció

PRIMERA PART: QUÈ SENTIM A LA NOSTRA COMUNITAT?

En el dia a dia rebem molta informació dels nostre veïns i veïnes, companys/es de classe i altres membres de la comunitat que no podem contrastar, no podem saber si es tracta d'un fet de veritat o si, per contra, es tracta d'un rumor, una informació esbiaixada. Tal com succeeix en el jo següent (veure figura 1), sabem quina informació entra, però no sabem on acaba.

Aquests rumors augmenten quan no es contrasta la informació, de manera que d'un cas concret o d'una mitja veritat, s'extreuen generalitzacions que afecten a un determinat col·lectiu.

Tot això ho podem veure en la llengües i cultures que existeixen en les comunitats, ja que desconeixem moltes qüestions sobre la diversitat cultural i lingüística d'aquelles persones amb les que convivim diàriament. En aquesta primera part es pretén explorar totes aquestes qüestions a través del coneixement que disposem de les llengües que es parlen en la comunitat.

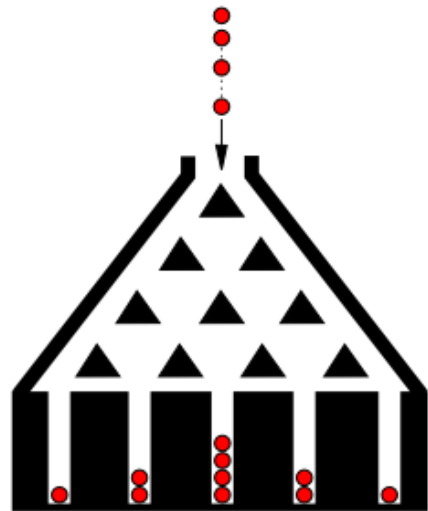

Figura 1

Al començament de l'activitat el dinamitzador/a farà la següent pregunta a l'alumnat: "Quantes llengües sentiu que es parlen diàriament al carrer?" Posteriorment, s'anotàrà a la pissarra totes les respostes (veure figur.

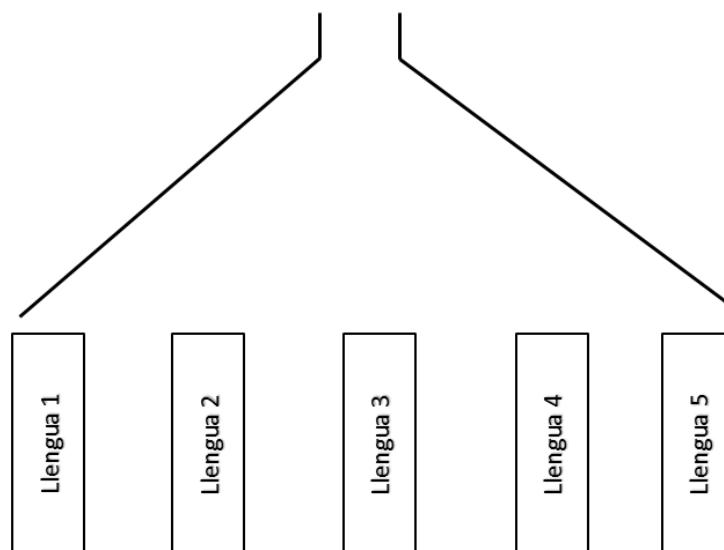

Figura 2

Una vegada anotades les llengües mencionades per l'alumnat es proposa fer les preguntes següents: "Digueu-me alguna paraula que escolteu habitualment al carrer que no sigui de la llengua que escolteu a casa?" Conforme l'alumnat vagi fent aportacions s'aniran anotant, just a sobre de la llengua a la qual fan referència (veure figura 3).

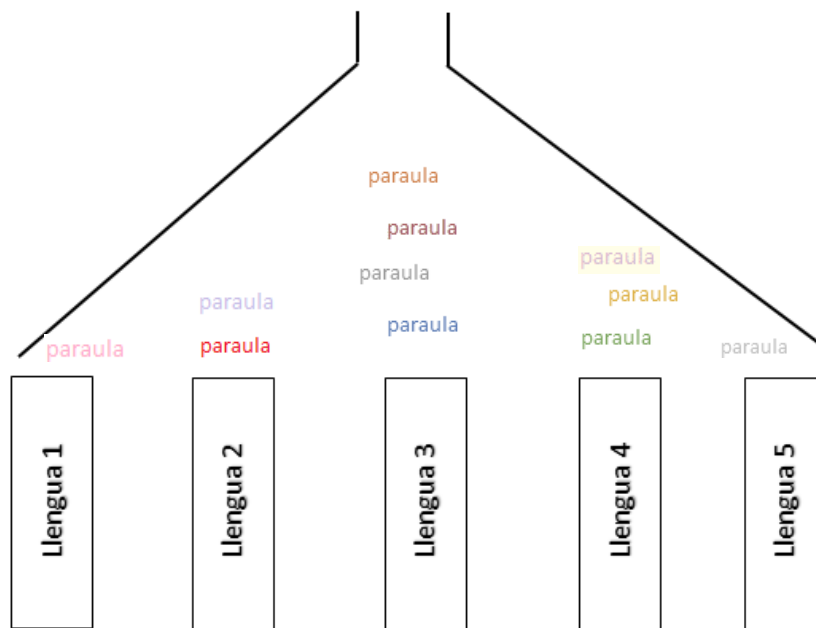

Figura 3

A partir de les respostes es farà una relació de les paraules mencionades, la llengua i la imatge associada a la cultura de les persones que la parlen. Per exemple, quina imatge podem tenir dels parlants d'una llengua si només coneixem plats de menjar? D'aquesta manera es pretenen posar de manifest rumors al voltant de les cultures relacionades amb les llengües proposades per l'alumnat. Aquesta dinàmica, que també es pot fer amb *post-it* si el grup és reduït, serveix per fer visible allò que coneixem i desconeixem de les llengües i cultures de la comunitat. Per una banda, ens permet veure quina imatge tenim d'una llengua i les persones que la parlen a través d'allò que en sabem. Per l'altra, ens evidencia tot allò que no sabem d'algunes d'aquestes llengües.

Recomanació:

En aquesta part no es pretén posar en qüestió rumors, sinó fomentar la participació de l'alumnat per tal que faci el major nombre d'aportacions possible. Tot això es pot enriquir si es

connecta l'exercici proposat amb les vivències personals de l'alumnat i el professorat. Això fa que l'aprenentatge de l'alumnat esdevingui significatiu.

SEGONA PART: QUÈ ÉS VERITAT D'ALLÒ QUE SENTIM?

La dinàmica inicial ofereix la possibilitat de saber informació sobre les llengües que l'alumnat sent diàriament en la comunitat i, al mateix temps, permet apuntar estereotips associats al coneixement que tenim d'aquestes llengües i les cultures relacionades. En la segona part es repetirà la dinàmica però, a diferència de la primera part, s'oferirà informació fidedigna per tal de contrastar la informació aportada per l'alumnat amb la realitat de la comunitat. D'entrada, s'esborraran les llengües identificades per l'alumnat i s'anotaran les diverses llengües que es parlen en la comunitat. A l'hora de fer aquest llistat, és important incorporar el màxim nombre de llengües que parlen les persones de l'aula i la comunitat. No es tracta d'una llista tancada, ja que l'alumnat pot fer aportacions (veure figura 4). El dinamitzador/a pot acompanyar aquesta part de l'activitat d'un conjunt de preguntes: "Sabeu quina és aquesta llengua? Coneixeu algú que parli aquesta llengua?". En el cas que la quantitat de llengües faci difícil fer la representació gràfica anterior, es pot fer un llistat.

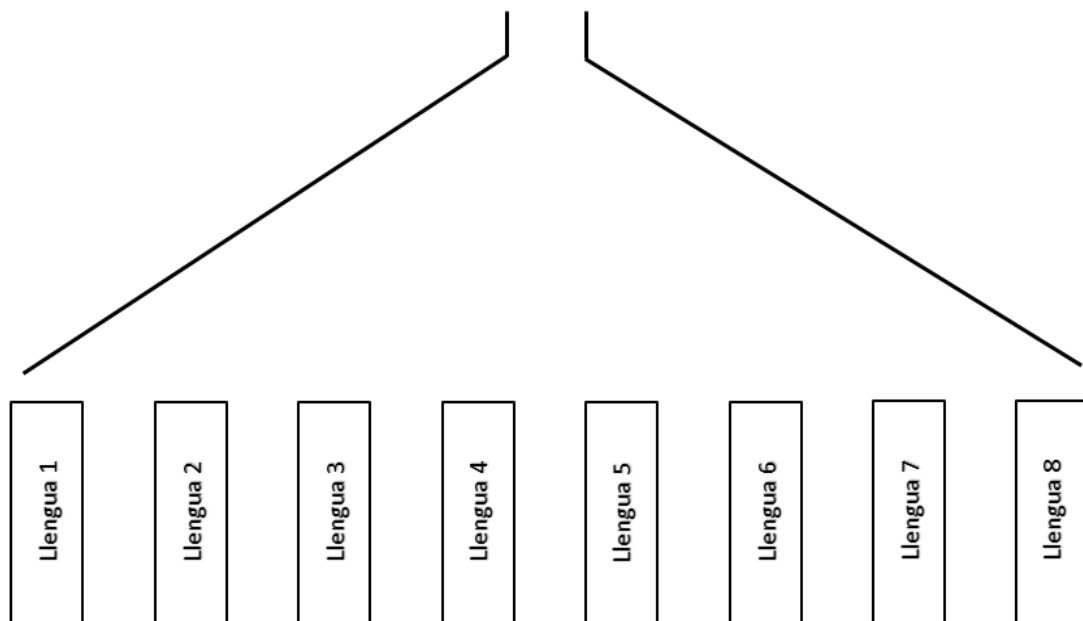

Figura 4

Una vegada anotades totes les llengües que es parlen a la comunitat es farà el mateix exercici anterior de les paraules que coneixem de cadascuna d'elles (veure figura 5). En aquest cas, no es tracta només d'anotar-les, sinó que en cada una es promourà una reflexió al voltant de rumors i s'oferiran altres paraules que puguin posar en qüestió la imatge estereotipada d'una

determinada llengua i cultura. En aquesta part és important que el dinamitzador/a adopti un rol d'acompanyament del diàleg en lloc d'establir converses amb alumnes concrets per desmentir un rumor determinat.

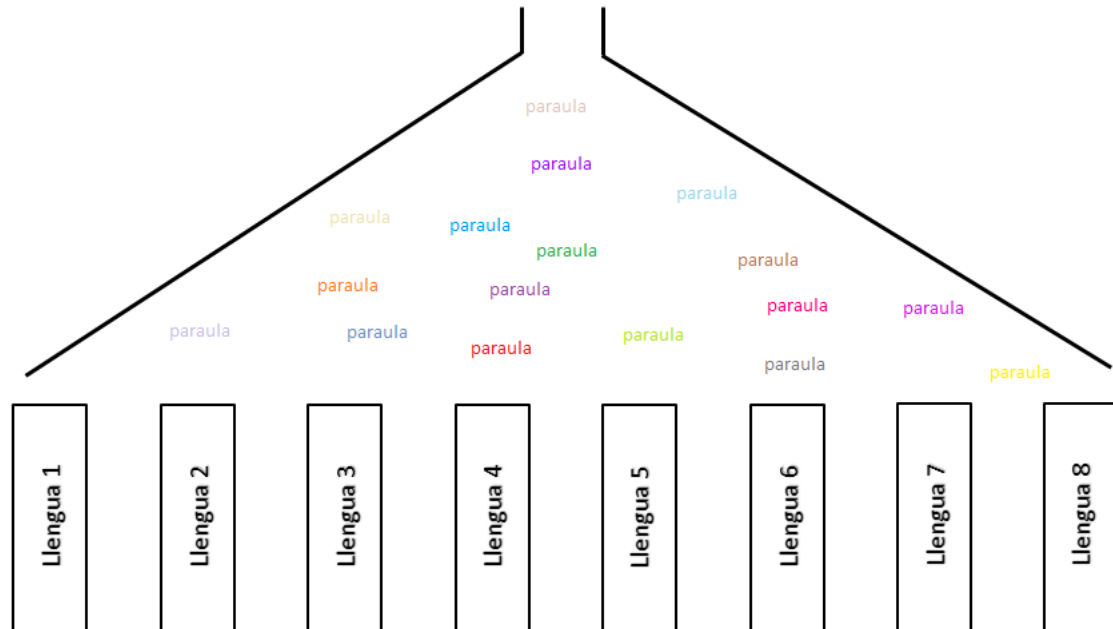

Figura 5

Recomanació:

En aquesta part de l'activitat esdevé important donar veu a les persones que parlen les llengües que es recullen a la pissarra, perquè sigui elles mateixes les que puguin ser protagonistes del diàleg. Endemés, es considera recomanable que el dinamitzador/a s'hagi pogut informar prèviament d'algunes d'aquestes llengües i pugui aportar paraules de cadascuna d'elles, amb el seu significat corresponent.

TERCERA PART: EXPLOREM ALLÒ QUE NO SABEM?

Mentre que les dues primeres parts tenen per objectiu fer visible la diversitat lingüística i cultural de la comunitat, en aquesta es pretén abordar allò que no se sap. Com que és possible que el professor/a que dinamitza l'activitat no tingui un coneixement exhaustiu de totes les llengües i cultures, es proposa que sigui l'alumnat qui explori en el barri/poble la informació de les parts anteriors. Una manera de fer-ho és que el professor/a agrupi l'alumnat en petit grup i doni alguna indicació per tal que els diversos grups puguin fer una exploració. En el cas que el context de l'escola no permeti fer aquest exercici, també es pot fer una exploració virtual. Finalment, es farà una posada en comú per compartir allò après amb la resta de l'alumnat.

TANCAMENT: UNA PARAULA NOVA, UN RUMOR MENYS

En el tancament de l'activitat el dinamitzador/a fa un recull de tot allò que s'ha parlat per tal de posar en valor la diversitat lingüística i cultural de la comunitat. És important poder aportar alguna conclusió, però també que sigui l'alumnat qui comparteixi algun aprenentatge. Per això, es preguntarà a l'alumnat: "Quina paraula nova heu après avui? Per què creieu que això és important?" Així, es pretén que sigui l'alumnat que tingui un paper actiu en el tancament.